

**SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR**

Baross Gábor program

A Dél-Alföldi régió innovációs képessége

Elméleti megközelítések és empirikus
elemzések

Szerkesztette:

Bajmócy Zoltán

SZTE Gazdaságtudományi Kar
Közgazdaságtani és Gazdaságfejlesztési Intézet

Szeged, 2010.

© SZTE Gazdaságtudományi Kar
Közgazdaságtani és Gazdaságfejlesztési Intézet

Szerkesztette
Bajmócy Zoltán

Lektorálta
Rechnitzer János

Felelős kiadó: Dr. Lengyel Imre, egyetemi tanár, intézetvezető

SZTE Gazdaságtudományi Kar
Közgazdaságtani és Gazdaságfejlesztési Intézet
Szeged, 2010.

ISBN: 978-963-306-066-7

Tartalom

Szerzők.....	4
Előszó.....	5
1. Regionális innovációs képesség, versenyképesség és jólét	
Lengyel Imre: <i>Fenntartható regionális gazdasági növekedés: innovációs képesség, versenyképesség és jólét.....</i>	7
Bajmócy Zoltán: <i>A térségi innovációs képesség lehetséges értelmezése.....</i>	41
Lukovics Miklós – Rittgasszer Imola – Wéber Viktória: <i>A regionális innovációs potenciál és a regionális versenyképesség kapcsolatának elméleti megközelítése.....</i>	71
Bajmócy Zoltán – Málovics György: <i>A technológiai változás társadalmi és környezeti hatásai.....</i>	113
Vas Zsófia: <i>„Tudás-intenzív” iparágak szerepe a térségek innovációs képességében.....</i>	155
2. A regionális innovációs képesség és kapcsolódási pontjainak mérési lehetőségei	
Bajmócy Zoltán – Vas Zsófia: <i>Térségek innovációs képességének mérési megközelítései.....</i>	187
Lukovics Miklós: <i>Az innováció szerepe a legjelentősebb versenyképességi jelentésekben.....</i>	215
Málovics György – Gébert Judit – Pásztor Gábor – Imreh-Tóth Mónika: <i>A jólét és a környezeti fenntarthatóság mérési lehetőségei.....</i>	251
3. Regionális innovációs potenciál felmérése a Dél-Alföldi régióban	
Bajmócy Zoltán – Szakálné Kanó Izabella: <i>Az innovációs rendszer működési hatékonysága a Dél-Alföldi régió kistérségeiben.....</i>	333
Lukovics Miklós – Kovács Péter: <i>Kistérségek innovációs teljesítménye és versenyképessége a Dél-Alföldön.....</i>	369
Málovics György – Bajmócy Zoltán – Fáskesti Zsuzsa – Gébert Judit: <i>Kistérségek jóléti helyzete és ennek innovációs képességgel való kapcsolata a Dél-Alföldi régióban.....</i>	419

Szerzők

Bajmócy Zoltán, PhD, egyetemi adjunktus. SZTE Gazdaságtudományi Kar, Közgazdaságtani és Gazdaságfejlesztési Intézet.

Fáskerti Zsuzsa, közgazdász, matematikus. SZTE Gazdaságtudományi Kar.

Gébert Judit, PhD hallgató. SZTE Gazdaságtudományi Kar, Pénzügyek és Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Intézete.

Imreh-Tóth Mónika, PhD hallgató. SZTE Gazdaságtudományi Kar, Közgazdaságtani és Gazdaságfejlesztési Intézet.

Kovács Péter, PhD, egyetemi adjunktus. SZTE Gazdaságtudományi Kar, Üzleti Tudományok Intézete.

Lengyel Imre, DSc, egyetemi tanár. SZTE Gazdaságtudományi Kar, Közgazdaságtani és Gazdaságfejlesztési Intézet.

Lukovics Miklós, PhD, egyetemi adjunktus. SZTE Gazdaságtudományi Kar, Közgazdaságtani és Gazdaságfejlesztési Intézet.

Málovics György, egyetemi adjunktus. SZTE Gazdaságtudományi Kar, Közgazdaságtani és Gazdaságfejlesztési Intézet.

Pásztor Gábor, okleveles közgazdász. SZTE Gazdaságtudományi Kar.

Rittgasszer Imola, PhD hallgató. SZTE Gazdaságtudományi Kar, Közgazdaságtani és Gazdaságfejlesztési Intézet.

Szakálné Kanó Izabella, egyetemi tanársegéd. SZTE Gazdaságtudományi Kar, Közgazdaságtani és Gazdaságfejlesztési Intézet.

Vas Zsófia, PhD hallgató. SZTE Gazdaságtudományi Kar, Közgazdaságtani és Gazdaságfejlesztési Intézet.

Wéber Viktória, egyetemi hallgató. SZTE Gazdaságtudományi Kar.

Előszó

A Szegei Tudományegyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtani és Gazdaságfejlesztési Intézete Lengyel Imre témavezetésével és Bajmócy Zoltán intézeti koordinálásával, az NKTH Baross Gábor Program Dél-Alföldre vonatkozó „Innovációs elemzések” felhívásában nyert kutatási támogatást „A Dél-Alföldi régió innovációs potenciáljának magasabb szintű statisztikai adatelemzésen alapuló komplex felmérése kistérségi szinten” című pályázatával. A kutatások 2009. májusa és 2010. áprilisa között folytak. Jelen CD-könyv ezen kutatási projekt legfőbb eredményeit mutatja be.

Kutatásunk kiindulópontja az innovációs képesség szokásos információs bázisának felülvizsgálata. Minden elemzés, és erre építő beavatkozási politika a lehetséges értékelési szempontok bizonyos körét teszi vizsgálat tárgyává, míg a lehetséges szempontok egy másik körét kizárja. A kizárt információk ugyanakkor relevánsak lehetnek a következtetések levonása, ajánlások megfogalmazása során.

A területi innovációs képesség kutatása alapvetően az innovációs folyamat (köz)gazdasági aspektusaira koncentrál. A nagyobb innovációs képességtől elsősorban a technológiai változás gyorsulását, és így a térség gazdasági teljesítményének növekedését várjuk. Az innovációs képesség e logika alapján tehát a térség versenyképességének javításán keresztül végső soron elvezet a helyben élők jólétének növeléséhez.

Az innováció és technológiai változás a valóságban azonban komplex jelenségek, amelyek egyszerre és elválaszthatatlanul fejtik ki hatásukat a gazdaságra, a társadalomra és a természeti környezetre. Minthogy ezen aspektusok elválaszthatatlanok egymástól, így az innovációs képesség növelése a gazdasági és társadalmi folyamatok átalakításán keresztül komplex módon befolyásolhatja a versenyképességet és jólétet. Az innovációs képesség, versenyképesség és jólét viszonyrendszere a valóságban tehát összetett. Egy-egy térség versenyképességi és jóléti szituációjának megismerése, valamint az innováció lehetséges (pozitív és negatív) gazdasági és társadalmi hatásainak megértése nélkül az innovációs képesség szokásos bemutatása nem képezheti innováció-ösztönzési beavatkozások alapját.

Jelen tanulmánykötet e komplex jelenségkör feltáráshoz kíván hozzájárulni. Az elméleti megközelítéseken túl kistérségi szinten végezett empirikus elemzésekkel is. A Dél-Alföldi régió kistérségeit országos összevetésben vizsgáltuk 2008-ra vonatkozóan, többváltozós matematikai-statisztikai adatelemzési módszerek segítségével. A szerkesztésben nyújtott értékes segítségéért köszönettel tartozom Hofman Doloresnek.

Szerkesztő